

সৰোজিনি চাহ কোম্পানী (পি) লিমিটেড

বনাম

সমাহৰ্তা ডিব্ৰুগড়, অসম আৰু আন এজনৰ

২৪ জানুৱাৰী, ১৯৯২

(ন্যায়াধীশ এম. এন. ভেংকটাচালিয়া আৰু ন্যায়াধীশ এছ. চি. আগৰৱাল)

ভূমিৰ ওপৰত অসম কৰ চিলিং আইন, ১৯৫৬ (১৯৭১ চনৰ অসম আইন অষ্টম দ্বাৰা সংশোধিত):ধাৰা ১২-ভূমিৰ চিলিং-অতিৰিক্ত ভূমি-ক্ষতিপূৰণ- 'বাৰ্ষিক ভূমি ৰাজহ'ৰ গণনা -অসম -ভূমি ৰাজহ আৰু ভূমি (চাৰ্জ) আইনৰ অধীনত প্ৰদান কৰিবলগীয়া ভূমি ৰাজহৰ ওপৰত 'চাৰ্জ' আৰু 'স্থানীয় হাৰ' অন্তৰ্ভুক্ত নেকি? ১৯৭০ আৰু স্থানীয় দৰ নিয়মাৱলী ১৮৭৯: বিলম্বিত আপীল-বিলম্ব মাফ-সীমাবদ্ধকৰণ আইন, ১৯৬৩ৰ বিধান প্ৰযোজ্য হ'ব নে নহয়।

আপীলকাৰী, এটা চাহ কোম্পানী; যাৰ ভূমিক অসম আইন, অষ্টম ১৯৭১ৰ দ্বাৰা সংশোধিত অসম আইন, ১৯৫৬ৰ অধীনত অতিৰিক্ত বুলি ঘোষণা কৰা হৈছিল, যিটো আইনখনৰ ধাৰা নং ১২ অনুসৰি অতিৰিক্ত ভূমিৰ বাৰ্ষিক ভূমি ৰাজহৰ ৫০ গুণৰ সমান। কিন্তু ভূমি ৰাজহৰ ওপৰত চাৰ্জ আৰু মাটিৰ সন্দৰ্ভত প্ৰদান কৰিবলগীয়া স্থানীয় হাৰ বাদ দি ক্ষতিপূৰণৰ মূল্যায়ন কৰা হৈছিল।

কোম্পানীটোৰ আবেদনত জিলা ন্যায়াধীশে ভূমি ৰাজহৰ ওপৰত চাৰ্জৰ লগতে স্থানীয় হাৰ বাৰ্ষিক ভূমি ৰাজহৰ অংশ হিচাপে অন্তৰ্ভুক্ত কৰি ক্ষতিপূৰণৰ পৰিমাণ বৃদ্ধি কৰে, যাৰ বিৰুদ্ধে ১ নং প্ৰতিবাদীয়ে উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ সন্মুখত লেখ আবেদন দাখিল কৰে।

উচ্চ ন্যায়ালয়ে লেখ আবেদনখনক অনুমতি দিছিল এই বুলি ধৰি যে 'বাৰ্ষিক ভূমি ৰাজহৰ সম্পূৰ্ণ হাৰ' অভিব্যক্তিৰ অৰ্থ হৈছে কেৱল মাটিৰ ওপৰত সেই হিচাপে মূল্যায়ন কৰা ৰাজহ আৰু আৰু স্থানীয় হাৰ নিয়মাৱলী, ১৮৭৯ৰ অধীনত আৰোপ কৰিবলগীয়া স্থানীয় হাৰ বা অসম ভূমি ৰাজহ আৰু ভূমি (অধিক চাৰ্জ) আইন, ১৯৭০ৰ অধীনত আৰোপ কৰা ভূমি ৰাজহৰ ওপৰত চাৰ্জ নহয়।

স্ক্ৰু হৈ আপীলকাৰীয়ে বিশেষ অনুমতি লৈ এই আপীল কৰিছিল।

এই প্ৰশ্নৰ ওপৰত : অসম ভূমি ৰাজহ আৰু ভূমি (চাৰ্জ) আইন, ১৯৭০ৰ অধীনত অৰ্থাৎ ভূমি ৰাজহৰ ওপৰত চাৰ্জ আৰু স্থানীয় হাৰ নিয়মাৱলী, ১৮৭৯ৰ অধীনত প্ৰদান কৰিবলগীয়া স্থানীয় হাৰক ভূমি ৰাজহ বুলি ধৰিব পাৰি নেকি,

আংশিকভাৱে আপীলৰ অনুমতি দি এই আদালতে, ৰায় দিছিল :১.১ কৰ আৰোপৰ প্ৰসংগত 'চাৰ্জ' অভিব্যক্তিটোৰ অৰ্থ হল অতিৰিক্ত আৰোপ কৰা যাৰ ফলত কৰ বৃদ্ধি পায় আৰু অতিৰিক্ত আৰোপ কৰাৰ প্ৰকৃতি সেই কৰটোৰ সৈতে একে হয় যাৰ ওপৰত ইয়াক চাৰ্জ হিচাপে আৰোপ কৰা হয়। [পৃ. ৩৮১ খ-গ]

বিছৰু ষ্টোন লাইম কোম্পানী লিমিটেড আৰু আন এটা ইত্যাদি বনাম উৰিষ্যা ৰাজ্যিক বিদ্যুৎ ব'ৰ্ড আৰু এন., (১৯৭৬) ২ এছ চি আৰ ৩০৭; আয়কৰ আয়ুক্ত, কেৰেলা বনাম কে শ্ৰীনিবাসন, (১৯৭২) ২ এছ চি আৰ ৩০৯; বিশ্বেশা থিৰ্থস্বামীৰ এণ্ড অদাৰ্ছ বনাম ষ্টেট অৱ মহীশূৰ এণ্ড আন এজন, (১৯৭২) ১এছ চি আৰ ১৩৭, নিৰ্ভৰ কৰা হৈছে।

চি ভি ৰাজগোপালাচাৰিয়াৰ বনাম মাদ্ৰাজ ৰাজ্য, এ আই আৰ ১৯৬০ মাদ্ৰাজ ৫৪৩, উল্লেখ কৰা হৈছে।

শ্বৰ্চ অক্সফৰ্ড ইংৰাজী অভিধান, **উল্লেখ কৰা হৈছে**

১.২ ভূমি ৰাজহৰ ওপৰত চাৰ্চাৰ্জ হল চাৰ্চাৰ্জ আৰোপ কৰাৰ পৰিসৰলৈকে ভূমি ৰাজহৰ বৃদ্ধি। এনেদৰে জাপি দিয়াৰ প্ৰকৃতি একেই যেনে- ভূমি ৰাজহ যাৰ ওপৰত ই চাৰ্চাৰ্জ। (পৃষ্ঠা ৩৮১ গ; ৩৮৩ গ-ঘ)

১.৩ অসম ভূমি ৰাজহ আৰু ভূমি (চাৰ্চাৰ্জ) আইন, ১৯৭০ৰ অধীনত প্ৰদান কৰিবলগীয়া চাৰ্চাৰ্জে ভূমি ৰাজহ গঠন কৰে আৰু ইয়াক অসম ভূমিৰ ওপৰত চিলিং নিৰ্ধাৰণ আইন, ১৯৫৬ৰ ধাৰা ১২ৰ অধীনত ক্ষতিপূৰণৰ মূল্যায়নৰ বাবে ধৰিব লাগিব। [পৃ. ৩৮৫ চি-ডি]

১.৪ অসম চিলিং আইনৰ ধাৰা ১২ৰ বিধানৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি ক্ষতিপূৰণৰ মূল্যায়নৰ ব্যৱস্থা হ' ল অধিগ্ৰহণ কৰা ভূমিৰ বাবে প্ৰদান কৰিবলগীয়া 'বাৰ্ষিক ভূমি ৰাজহৰ সম্পূৰ্ণ হাৰ' । (পৃষ্ঠা ৩৭৭এইচ; ৩৭৮ ক)

১.৫ চিলিং আইনৰ ধাৰা ১২ (ক) (১) (i)ত "ভূমিৰ বাবে প্ৰদান কৰিবলগীয়া বাৰ্ষিক ভূমি ৰাজহ" শব্দৰ আগত "পূৰ্ণ হাৰ" শব্দটো ব্যৱহাৰ কৰিলে লেভিৰ প্ৰকৃতিৰ ওপৰত শুনানি নাথাকে , যিটো হৈছে ভূমি ৰাজহ। উক্ত শব্দবোৰে লেভিৰ পৰিমাণ উল্লেখ আছে যিয়ে ক্ষতিপূৰণৰ মূল্যায়নৰ ভিত্তি গঠন কৰিব আৰু ভূমি ৰাজহৰ ওপৰত চাৰ্চাৰ্জ আৰোপ কৰাটো কেৱল ভূমি ৰাজহৰ বৃদ্ধি আৰু উক্ত আৰোপ কৰাৰ প্ৰকৃতি ভূমি ৰাজহ বুলি নীতিসমূহ প্ৰযোজ্য নহব।

*বিশ্বেশা থিৰ্থস্বামী আৰু অন্যান্য বনাম মহীশূৰ ৰাজ্য আৰু আন এজন (১৯৭২) ১
এছচিআৰ ১৩৭, নিৰ্ভৰ কৰা। [পৃ. ৩৮২ ডি-ই]*

বেনয় মাজুমদাৰ বনাম ডেপুটি কমিছনাৰ কোচিন এণ্ড অদাৰ্ছ (১৯৭৭ চনৰ দেৱানী অধিনিয়ম নং: ২৮ গৌহাটী উচ্চ ন্যায়ালয়ে ২৮.৯.১৯৮১ তাৰিখে সিদ্ধান্ত লৈছিল), প্ৰযোজ্য নহয়।

১.৬ চাৰ্চাৰ্জ আইনত সন্নিবিষ্ট চাৰ্চাৰ্জৰ মূল্যায়নৰ বিধানসমূহে ইংগিত দিয়ে যে ভূমি ৰাজহৰ মূল্যায়ন এটা বন্দোবস্তত কৰা হয় আৰু পৰৱৰ্তী নিষ্পত্তিলৈকে চলি থাকে যদিও বন্দোবস্তৰ মুদ্ৰাৰ সময়ত চাৰ্চাৰ্জ আৰোপ কৰা হৈছে, তাৰ মূল্যায়ন কৰাটো প্ৰয়োজনীয়। মূল্যায়নৰ প্ৰয়োজনীয়তা এই কাৰণেই উদ্ভৱ হয় যে ১০ বিঘাতকৈ কম জোখৰ মাটি থকা ব্যক্তিৰ ওপৰত চাৰ্চাৰ্জ আৰোপ কৰিব নোৱাৰি আৰু সেয়েহে চাৰ্চাৰ্জৰ দাবী কৰাৰ আগতে যিজন ব্যক্তিৰ পৰা দাবী কৰা হয় তেওঁ বাধ্য হয় নে নহয় সেইটো নিৰ্ণয় কৰাটো প্ৰয়োজনীয়, চাৰ্চাৰ্জ আইনখনৰ বিধানসমূহৰ অধীনত আৰু এনে আৰোপৰ পৰা ৰেহাই দাবী কৰাৰ অধিকাৰ নাই। (পৃষ্ঠা ৩৮২ জি এইচ; ৩৮৩ ক)

১.৭ ১০ বিঘাতকৈ কম মাটি থকা ব্যক্তিজনে মাটিৰ ৰাজহ দিবলৈ বাধ্য হলেও চাৰ্চাৰ্জ আইনৰ অধীনত চাৰ্চাৰ্জ দিবলৈ দায়বদ্ধ নহলে লেভিৰ চৰিত্ৰ আৰু প্ৰকৃতিৰ কোনো পৰিৱৰ্তন নহয়। (পৃষ্ঠা ৩৮৩ খ)

১.৮ উচ্চ ন্যায়ালয়ে এইটো কোৱাটো সঠিক নাছিল যে চাৰ্চাৰ্জ আইনৰ অধীনত আৰোপ কৰা ভূমি ৰাজহৰ ওপৰত চাৰ্চাৰ্জ ৰাজহৰ চৰিত্ৰৰ পৰা পৃথক আৰু ই চিলিং আইনৰ ধাৰা ১২ৰ অধীনত বাৰ্ষিক ভূমি ৰাজহৰ পৰিসৰৰ ভিতৰত নপৰে; আৰু এইখিনিলৈকে উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ ৰায়দান বাতিল যোগ্য। (পৃষ্ঠা ৩৮২ চিডি; ৩৮৫ চি)

২.১ স্থানীয় হাৰ নিয়মৰ অধীনত আৰোপযোগ্য স্থানীয় হাৰ হল, ভূমি ৰাজহৰ পৰা পৃথক আৰু পৃথক প্ৰকৃতিৰ আৰোপ। (পৃষ্ঠা ৩৮৪ এইচ; ৩৮৫ ক)।

২.২ 'হাৰ' অভিব্যক্তিটো সাধাৰণতে 'উপকৰ' অভিব্যক্তিটোৰ সৈতে একে অৰ্থতে ব্যৱহাৰ কৰা হয়। স্থানীয় হাৰ নিয়ন্ত্ৰণ অধিনিয়মৰ ধাৰা নং: ৪ ত ইংগিত দিয়া হৈছে যে স্থানীয় হাৰ উপকৰৰ প্ৰকৃতিৰ কাৰণ ধাৰা ৪ত এইটো নিৰ্ধাৰণ কৰা হৈছে যে যেতিয়া এই নিয়মৰ অধীনত যিকোনো মাটিৰ ওপৰত হাৰ আৰোপ কৰা হয় তেতিয়া ধাৰা ১২ত উল্লেখ কৰা যিকোনো এটা উদ্দেশ্যৰ বাবে এনে মাটিৰ ওপৰত এতিয়া আৰোপ কৰিবলগীয়া যিকোনো উপকৰ বন্ধ হৈ যাব তেনে মাটিৰ ওপৰত আৰোপ কৰা বা যদি তেওঁ বজাই ৰাখিছে, তেন্তে এনে হাৰৰ বাবে সংশ্লিষ্ট হ্রাস কৰা হ'ব। (পৃষ্ঠা ৩৮৪ এফ-জি)

গুৰুস্বামী এণ্ড কোম্পানী বনাম মহীশূৰ ৰাজ্য, (১৯৬৭) ১ এছ চি আৰ ৫৪৮; ইণ্ডিয়া চিমেণ্ট লিমিটেড এণ্ড অৰ. বনাম তামিলনাডু ৰাজ্য আৰু অন্যান্য, (১৯৯০) ১ এছ চি চি ১২ অনুসৰণ কৰিলে।

২.৩ নিয়মালীৰ অধীনত স্থানীয় কৰৰ হিচাবে পোৱা ধনৰাশি দুৰ্ভিক্ষৰ সকাহ আৰু প্ৰতিৰোধৰ বাবে আৰু স্থানীয় উদ্দেশ্যত ব্যয় কৰাৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰিব লাগে। আনহাতে ভূমি ৰাজহ ৰাজ্যৰ সাধাৰণ ৰাজহৰ অংশ আৰু কোনো বিশেষ উদ্দেশ্যৰ বাবে সীমাবদ্ধ নহয়। (পৃষ্ঠা ৩৮৪ জি-এইচ)

২.৪ উচ্চ ন্যায়ালয়ে সঠিকভাৱে ৰায় দিছে যে স্থানীয় কৰ নিয়মালী, ১৮৭৯ৰ অধীনত প্ৰদান কৰিবলগীয়া স্থানীয় কৰ এনে এক আৰোপ কৰা কৰ যিটো ভূমি ৰাজহৰ পৰা চৰিত্ৰগতভাৱে পৃথক আৰু ইয়াক ভূমি ৰাজহৰ সলনি ভূমি ৰাজহ বা কৰ হিচাপে গণ্য কৰিব নোৱাৰি। গতিকে চিলিং আইনৰ ১২ নং ধাৰাত ক্ষতিপূৰণৰ মূল্যায়নৰ বাবে ইয়াক বিবেচনা কৰিব নোৱাৰি। (পৃষ্ঠা ৩৮৫ খ)

৩/ যিহেতু চিলিং আইনত এনে কোনো কথা নাই যিয়ে সীমাবদ্ধতা আইন, ১৯৬৩ৰ ধাৰা ৪ৰ পৰা ২৪ত চিলিং আইনৰ অধীনত কাৰ্য্যবিধি গ্ৰহণ, প্ৰযোজ্যতা বাদ দিয়ে

সীমাবদ্ধতা আইন, ১৯৬৩ৰ ধাৰা ২৯ৰ উপ-ধাৰা (২)ৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি এনে কাৰ্য্যবিধিৰ ক্ষেত্ৰত উক্ত বিধানসমূহ প্ৰযোজ্য আৰু জিলা ন্যায়াধীশ গৰাকীয়ে আপীল দাখিল কৰাতৰ পলম হলে মাফ কৰিব পাৰিছিল। সংবিধানৰ ১৩৬ নং অনুচ্ছেদৰ অধীনত বিচাৰ ক্ষমতা প্ৰয়োগ কৰি, জিলা ন্যায়াধীশৰ উক্ত নিজ বিবেচনাৰ ক্ষমতাত হস্তক্ষেপ কৰাটো উপযুক্ত নহব। (পৃষ্ঠা ৩৭৬ জি-এইচ; ৩৭৭ ক)

দেৱানী আপীল অধিকাৰক্ষেত্ৰ : দেৱানী আপীল নং ৬৬৫০/১৯৮৩।

দেৱানী নিয়ম নং, ৮৭৬/১৯৮১ গোচৰত গৌহাটী উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ ১.৬.১৯৮৩ তাৰিখৰ ৰায় আৰু আদেশৰ পৰা।

এ. কে. গাংগুলী, বিজয় হান্সাৰিয়া, সুনীল কুমাৰ জৈন, এ.কে. লাৱনিয়া, সুৰেশ গুপ্তা আৰু ৰুদ্ৰ কাহলন আপীলকাৰীৰ হৈ।

এ.কে. মজুমদাৰ, এছ.কে. নন্দী আৰু পি গোস্বামী উত্তৰদাতাসকলৰ হৈ।

আদালতৰ ৰায়দান কৰে ন্যায়াধীশ এছ চি আগ্ৰাৱালে।

বিশেষ অনুমতিৰ দ্বাৰা কৰা এই আবেদন গৌহাটী উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ দেৱানী নিয়ম নং ৮৭৬/ ১৯৮১ গোচৰত ১ জুন ১৯৮৩ তাৰিখে দিয়া ৰায় আৰু আদেশৰ বিৰুদ্ধে নিৰ্দেশিত।

ই বিবেচনাৰ বাবে উত্থাপন কৰা প্ৰশ্নটো হল অসম ভূমিৰ ওপৰত চিলিং নিৰ্ধাৰণ আইন, ১৯৫৬ (ইয়াৰ পিছত 'চিলিং আইন' বুলি কোৱা হব)ৰ ধাৰা ১২ত থকা 'বাৰ্ষিক ভূমি ৰাজহ' অভিব্যক্তিটোত অসম ভূমি ৰাজহ আৰু ভূমি (চাৰ্চাৰ্জ)ৰ অধীনত প্ৰদান কৰিবলগীয়া 'চাৰ্চাৰ্জ' আইন ১৯৭০ (ইয়াৰ পিছত 'চাৰ্চাৰ্জ আইন')

বুলি কোৱা হব) আৰু অসম স্থানীয় কৰ নিয়মাৱলী, ১৮৭৯ (ইয়াৰ পিছত 'স্থানীয় কৰ নিয়মাৱলী' বুলি কোৱা হব)ৰ অধীনত প্ৰদান কৰিবলগীয়া 'স্থানীয় কৰ অন্তৰ্ভুক্ত হবনে?

অসম ৰাজ্যিক বিধানসভাই চিলিং আইনখন প্ৰণয়ন কৰি এজন ব্যক্তিৰ হাতত থাকিব পৰা মাটিৰ এলেকাৰ ওপৰত সীমাবদ্ধতা আৰোপ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিছিল। আইনখনৰ ৪ নং ধাৰাত বৰ্তমানৰ মাটিৰ চিলিং নিৰ্ধাৰণ কৰা হৈছে। ৫ নং ধাৰাত চিলিঙৰ অধিক মাটি থকা ব্যক্তিয়ে ৰিটাৰ্ণ দাখিল কৰিব লাগিব আৰু ধাৰা ৭ (১)ৰ অধীনত সমাহৰ্তাই এটা খচৰা বিবৃতি প্ৰস্তুত কৰে যিয়ে ধাৰা ৪ৰ অধীনত নিৰ্ধাৰিত সীমাৰ অধিক মাটি দেখুৱায়। উক্ত খচৰা বিবৃতি ধাৰা ৭ৰ উপধাৰা (২)ৰ অধীনত আপত্তি দাখিলৰ উদ্দেশ্যে প্ৰকাশ কৰা হয়। উক্ত আপত্তিসমূহ বিবেচনা কৰাৰ পিছত ধাৰা ৭ৰ উপ-ধাৰা (৪)ৰ অধীনত খচৰা বিবৃতিখন চূড়ান্ত কৰা হয়; আৰু সংগ্ৰাহকে চূড়ান্ত বিবৃতিত স্বাক্ষৰ কৰা তাৰিখৰ পৰা কাৰ্যকৰী হ'ব, যি সকল ব্যক্তি বা ব্যক্তিৰ মাটি অতিৰিক্তভাৱে দেখুওৱা হৈছে তেওঁলোকৰ সকলো অধিকাৰ, আৰু স্বাৰ্থ এনে ব্যক্তিয়ে সৃষ্টি কৰা সকলো বোজাৰ পৰা মুক্ত হৈ ৰাজ্য চৰকাৰৰ হাতত হস্তান্তৰিত আৰু নিহিত হৈ থাকিব। ১২ নং ধাৰাত ৰাজ্য চৰকাৰলৈ হস্তান্তৰিত আৰু নিহিত হৈ থকা মাটিৰ ক্ষতিপূৰণ প্ৰদানৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। ধাৰা ১২ৰ দফা (ক)ৰ অধীনত য'ত যিজন ব্যক্তিৰ পৰা অতিৰিক্ত মাটি অধিগ্ৰহণ কৰা হৈছে, তেওঁৰ মালিক হিচাপে ৰাখিছে, ক্ষতিপূৰণ, যিটো প্ৰদান কৰিবলগীয়া হ'ল," পথাৰ মাটিৰ ক্ষেত্ৰত, সম্পূৰ্ণৰ ২৫ গুণৰ সমান পৰিমাণ তেনে মাটিৰ বাবে বাৰ্ষিক ভূমি ৰাজহৰ হাৰ আৰু আন কোনো মাটিৰ ক্ষেত্ৰত এনে বাৰ্ষিক ভূমি ৰাজহৰ ৫০ গুণ পৰিমাণৰ সমান ।

প্ৰথমে প্ৰণয়ন কৰা চিলিং আইন চাহ বাগিচাৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰযোজ্য নাছিল। ১৯৭১ চনৰ ২৭ মাৰ্চৰ পৰা বলবৎ হোৱা ১৯৭১ চনৰ অষ্টম আইনৰ দ্বাৰা ইয়াক সংশোধন কৰা হয় যত ৪ নং ধাৰাৰ উপ-ধাৰা (২) সংশোধন কৰি চিলিং আইন চাহ বাগিচাত আৰু চাহৰ বিশেষ খেতিৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰা মাটিৰ বেছি হোৱা মাটিত প্ৰযোজ্য কৰা হয় আৰু ইয়াৰ আনুষংগিক উদ্দেশ্যসমূহ, চিলিঙৰ ভিতৰলৈ অনা হৈছিল।

আপীলকাৰী এটা চাহ কোম্পানী। ১৯৭৫ চনৰ ৯ ছেপ্টেম্বৰত চিলিং আইনৰ অধীনত, ১৬৫০ বিঘা, ৪ কঠা আৰু ৫ লাঠহা মাটি অতিৰিক্ত মাটি হিচাপে ঘোষণা কৰে ডিব্ৰুগড়ৰ সমাহৰ্তাই, ইয়াত উত্তৰদাতা নং ১, আৰু 'তেওঁ সেইখিনিৰ দখলও ল'লে। চিলিং আইনৰ ১২ নং ধাৰাত উক্ত ভূমিৰ বাবে আপীলকাৰীক প্ৰদান কৰিবলগীয়া ক্ষতিপূৰণ হিচাপে ৭১,৮১১ টকা মূল্যায়ন কৰা হৈছিল। উক্ত পৰিসংখ্যা পোৱা গৈছিল ভূমিৰ সন্দৰ্ভত চাৰ্চাৰ্জ আৰু প্ৰদান কৰিবলগীয়া স্থানীয় কৰ বাদ দি। উক্ত আদেশৰ বিৰুদ্ধে আপীলকাৰীয়ে ডিব্ৰুগড় জিলা ন্যায়াধীশৰ সন্মুখত আপীল দাখিল কৰে, যিয়ে ১৯৮১ চনৰ ১ জুলাই তাৰিখৰ আদেশৰ জৰিয়তে বাৰ্ষিক ভূমি ৰাজহৰ অংশ হিচাপে চাৰ্চাৰ্জৰ লগতে স্থানীয় কৰ অন্তৰ্ভুক্ত কৰি ক্ষতিপূৰণৰ পৰিমাণ বৃদ্ধি কৰে। ১ নং প্ৰতিবাদীয়ে জিলা ন্যায়াধীশৰ উক্ত আদেশক প্ৰত্যাহ্বান জনাই সংবিধানৰ ২২৬ আৰু ২২৭ নং অনুচ্ছেদৰ অধীনত উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ সন্মুখত এখন লেখ আবেদন দাখিল কৰে, যিটো উচ্চ ন্যায়ালয়ে ১৯৮৩ চনৰ ১ জুন তাৰিখে দিয়া ৰায়দানৰ দ্বাৰা এই মতামতত অনুমতি দিছিল যে 'বাৰ্ষিক ভূমি ৰাজহৰ সম্পূৰ্ণ হাৰৰ অৰ্থ আছিল কেৱল ভূমিৰ ওপৰত মূল্যায়ন কৰা ৰাজহ আৰু চিলিং আইনখনৰ ধাৰা ১২ প্ৰণয়ন কৰি বিধানসভাই তেওঁলোকৰ মনত স্থানীয় কৰ যিবোৰ স্থানীয় কৰ নিয়মৰ অধীনত ইতিমধ্যে আৰোপ কৰিব পৰা নাছিল, সেই সময়ত নাছিল আইনখনৰ ধাৰা ১২ প্ৰণয়নৰ সময়ত আৰু ভূমি

ৰাজহৰ ওপৰত চাৰ্চাৰ্জ যিটো পৰৱৰ্তী সময়ত চাৰ্চাৰ্জ আইনৰ অধীনত আৰোপ কৰা হৈছিল। উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ উক্ত সিদ্ধান্ততো ইয়াৰ দেৱানী নিয়ম নং ১৯৪/১৯৮২ গোচৰত দিয়া ১৯৮২ চনৰ ২১ ডিচেম্বৰৰ পূৰ্বৰ ৰায়দানৰ ভিত্তিত লোৱা হৈছিল যত উচ্চ ন্যায়ালয়ে এই প্ৰশ্নটো সম্পূৰ্ণৰূপে বিবেচনা কৰিছিল আৰু পূৰ্বতে উল্লেখ কৰা সিদ্ধান্তত উপনীত হৈছিল। উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ পূৰ্বতে উল্লেখ কৰা ৰায়দানত ক্ষুদ্ৰ অনুভৱ কৰি আপীলকাৰীয়ে এই আবেদন দাখিল কৰিছে।

আপীলকাৰীৰ বাবে বিদ্বান অধিবক্তাৰ দাখিলৰ সৈতে মোকাবিলা কৰাৰ আগতে আমি প্ৰতিবাদীসকলৰ হেলনীয়া অধিবক্তা মিষ্টাৰ মাজুমদাৰে উত্থাপন কৰা প্ৰাৰম্ভিক আপত্তিটোৰ সৈতে মোকাবিলা কৰিব পাৰো। মাজুমদাৰ ডাঙৰীয়াই আহ্বান জনাইছে যে চিলিং আইনৰ ১২ নং ধাৰাত ক্ষতিপূৰণৰ মূল্যায়নৰ আদেশৰ বিৰুদ্ধে আপীলকাৰীয়ে ডিব্ৰুগড় জিলা ন্যায়াধীশৰ সন্মুখত দাখিল কৰা আবেদনখন তামাদি দোষে দুখিত আছিল আৰু জিলা ন্যায়াধীশে উক্ত আপীল দাখিল কৰাত পলমক মাফ কৰাত ভুল কৰিছিল। এই সন্দৰ্ভত শ্ৰী মাজুমদাৰে দাখিল কৰিছে যে আইনৰ অধীনত ধাৰা ১২ৰ অধীনত আদেশৰ বিৰুদ্ধে আপীল দাখিল কৰিবলৈ ৩০ দিনৰ সময়সীমা নিৰ্ধাৰণ কৰা হৈছে আৰু যে এই গোচৰটোত ক্ষতিপূৰণ প্ৰদানৰ চূড়ান্ত আদেশ ৰাজ্য চৰকাৰে ১৯৭৯ চনৰ ৮ ফেব্ৰুৱাৰীত গৃহীত কৰিছিল আৰু ১৯৭৯ চনৰ ১৯ ছেপ্টেম্বৰত অৰ্থাৎ নিৰ্দিষ্ট সীমাবদ্ধতাৰ নিৰ্দিষ্ট দিনৰ বহুদিনৰ পিছত আবেদন দাখিল কৰিছিল। জিলা ন্যায়াধীশে লক্ষ্য কৰিছে যে ক্ষতিপূৰণৰ চৰকাৰী অনুমোদন সমাহৰ্তাই ১৯৭৯ চনৰ ১৭ ফেব্ৰুৱাৰীত লিখা তেওঁৰ পত্ৰৰ জৰিয়তে জনাইছিল যিটো আপীলকাৰীয়ে ১৯৭৯ চনৰ ১৬ মাৰ্চ তাৰিখৰ পত্ৰৰ ভিত্তিত যথাযথভাৱে স্বীকাৰ কৰিছিল আৰু সেই সময়লৈকে আপীলকাৰীয়ে আপীলটো কৰিব পাৰিলেহেঁতেন আৰু আপীলটো সীমাবদ্ধতাৰ সময়সীমাৰ বাহিৰত দাখিল কৰা হৈছিল। কিন্তু কাৰ্যবিধিৰ অদ্ভুত পৰিস্থিতিৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি আৰু প্ৰাকৃতিক

ন্যায় আৰু ন্যায্যৰ নীতি বিবেচনা কৰি জিলা ন্যায়াধীশে আপীল দাখিল কৰাত পলম হোৱাটো মাফ কৰে। যিহেতু চিলিং আইনত একো নাই যিয়ে সীমাবদ্ধতা আইন, ১৯৬৩ৰ ২৪ৰ ধাৰা ৪ৰ পৰা ২৪ৰ আৰু চিলিং আইন, ১৯৬৩ৰ অধীনত কাৰ্য্যবিধিৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰযোজ্যতা বাদ দিয়ে, সীমাবদ্ধতা আইন, ১৯৬৩ৰ ধাৰা ২৯ৰ উপ-এ ধাৰা (২)ৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি এনে কাৰ্য্যবিধিৰ ক্ষেত্ৰত উক্ত বিধানসমূহ প্ৰযোজ্য আৰু জিলা ন্যায়াধীশগৰাকীয়ে আপীল দাখিল কৰাত পলম হোৱাটো মাফ কৰিবলৈ যোগ্য আছিল। গোচৰৰ তথ্য আৰু পৰিস্থিতিৰ ওপৰত বিবেচনা কৰি, জিলা ন্যায়াধীশে ন্যায়ৰ স্বার্থত এই পলমক মাফ কৰাটো উচিত বুলি বিবেচনা কৰিলে। সংবিধানৰ ১৩৬ নং অনুচ্ছেদৰ অধীনত আমাৰ অধিকাৰক্ষেত্ৰৰ ব্যৱহাৰত জিলা ন্যায়াধীশৰ উক্ত বিবেচনাৰ ব্যৱহাৰত হস্তক্ষেপ কৰাটো আমি উপযুক্ত বুলি নাভাবো। বিদ্বান অধিবক্তাই উত্তৰদাতাসকলৰ বাবে উত্থাপন কৰা প্ৰাৰম্ভিক আপত্তি, সেয়েহে, নাকচ কৰা হৈছে।

এই আপীলত বিবেচনাৰ বাবে উত্থাপিত হোৱা মূল প্ৰশ্নটো চিলিং আইনৰ ১২ নং ধাৰাত ক্ষতিপূৰণৰ মূল্যায়নৰ সৈতে জড়িত। উক্ত ধাৰাত প্ৰাসংগিক বিধানসমূহ হল :-

"১২.য'ত যিকোনো মাটি ৰাজ্যলৈ হস্তান্তৰ আৰু নিহিত কৰা হয়।"

আইনৰ ধাৰা ৭ৰ উপ-ধাৰা (৪)ৰ অধীনত চৰকাৰ, ক্ষতিপূৰণ প্ৰদান কৰা হব যিটো সমাহৰ্তা বা ৰাজ্য চৰকাৰৰ দ্বাৰা অনুমোদিত আন যিকোনো বিষয়াই তলত উল্লেখ কৰা ধৰণে আৰু নীতি অনুসৰি নিৰ্ধাৰণ কৰিব, অৰ্থাৎ :

(ক) (১) য'ত অতিৰিক্ত মাটি অধিগ্ৰহণ কৰা ব্যক্তিজনে ইয়াৰ মালিক হিচাপে ৰাখিছিল, তেন্তে ক্ষতিপূৰণ (যিকোনো ভাড়াৰ অধিকাৰৰ মূল্যকে ধৰি) হ'ব--

(i) পথাৰত থকা মাটিৰ ক্ষেত্ৰত এনে ভূমিৰ বাবে প্ৰদান কৰিবলগীয়া বাৰ্ষিক ভূমি ৰাজহৰ সম্পূৰ্ণ হাৰৰ ২৫ গুণৰ সমান ধনৰাশি; আৰু

(ii) গছৰ মূল্যকে ধৰি অন্য মাটিৰ ক্ষেত্ৰত এনে বাৰ্ষিক ভূমি ৰাজহৰ ৫০ গুণৰ সমান পৰিমাণ;

X X X X X X X X X

"য'ত মাটি ৰাজহমুক্ত, বা বেহাইমূলক হাৰত ভূমি ৰাজহ হিচাপে মূল্যায়ন কৰা হয়, বা য'ত অসম ভূমি আৰু ৰাজহ নিয়মাবলী, ১৮৮৬ বা যত অসম ভূমি আৰু ৰাজহ নিয়মাবলী, ১৮৮৬ বা অসম ভূমি ৰাজহ পুনৰ মূল্যায়ন আইন, ১৯৩৬, বিধানৰ অধীনত ভূমি ৰাজহৰ মূল্যায়ন কৰা নহয়, ক্ষতিপূৰণ পূৰ্বতে উল্লেখ কৰা আইনসমূহৰ বিধানৰ অধীনত মূল্যায়নযোগ্য বাৰ্ষিক ভূমি ৰাজহৰ বা তাৰ ওচৰত থকা একেধৰণৰ, সম্পূৰ্ণ ৰাজহ পৰিশোধ কৰা মাটিত ভিত্তিত নিৰ্ধাৰণ কৰা হব।"

' পূৰ্বতে উল্লেখ কৰা বিধানসমূহ পঢ়িলে দেখা যাব যে ক্ষতিপূৰণৰ মূল্যায়নৰ ব্যৱস্থাটো হৈছে অধিগ্ৰহণ কৰা মাটিৰ বাবে প্ৰদান কৰিবলগীয়া বাৰ্ষিক ভূমি ৰাজহৰ 'সম্পূৰ্ণ' হাৰ'। 'ভূমি ৰাজহ অভিব্যক্তিটো চিলিং আইনত সংজ্ঞায়িত কৰা হোৱা নাই। অসমত ভূমি ৰাজহৰ মূল্যায়ন আৰু পৰিশোধ অসম ভূমি আৰু ৰাজহ নিয়মাবলী, ১৮৮৬ (ইয়াৰ পিছত 'ৰাজহ নিয়মাবলী' বুলি কোৱা হব)ৰ দ্বাৰা পৰিচালিত হয়। ৰাজহ নিয়মৰ ধাৰা ৩ৰ দফা (৩)ত 'ভূমি ৰাজহ' অভিব্যক্তিটোৰ সংজ্ঞা তলত দিয়া ধৰণেৰে দিয়া হৈছে :-

"৩ (ই) "ভূমি ৰাজহ" মানে ৰাজ্য চৰকাৰে কোনো বাগিচাত মূল্যায়ন কৰা যিকোনো ৰাজহক বুজায়, আৰু ইয়াৰ ভিতৰত ভূমি ৰাজহৰ পৰিৱৰ্তে মূল্যায়ন কৰা যিকোনো কৰ অন্তৰ্ভুক্ত;"

অসমৰ ভূমি ৰাজহৰ পুনৰ মূল্যায়ন নিয়ন্ত্ৰণৰ উদ্দেশ্যে প্ৰণয়ন কৰা অসম ভূমি ৰাজহ পুনৰ মূল্যায়ন আইন ১৯৩৬ৰ দ্বাৰা ভূমি ৰাজহৰ পুনৰ মূল্যায়ন কৰা হ'ল। ইয়াৰ পিছত অসম ৰাজ্যিক বিধানসভাই ১৯৭০ চনত চাৰ্জৰ্জ আইন প্ৰণয়ন কৰি অসম ৰাজ্যত নিৰ্ধাৰিত ভূমি ৰাজহ আৰু ভাড়াৰ ওপৰত চাৰ্জৰ্জ আৰোপ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰে। উক্ত আইনখনৰ ধাৰা ২ৰ উপ-ধাৰা (১)ত 'ভূমি ৰাজহ' অভিব্যক্তিটো ৰাজহ নিয়মৰ ধাৰা ৩ (ঙ)ৰ দৰে একে শব্দৰে সংজ্ঞায়িত কৰা হৈছে। ৩ নং ধাৰাত চাৰ্জৰ্জ আৰোপৰ বাবে তলত দিয়া ব্যৱস্থা কৰা হৈছে:-

"৩. চাৰ্জৰ্জ আৰোপ। ৰাজ্য চৰকাৰৰ অধীনত পোনপটীয়াকৈ ১০ (দহ) বিঘা বা তাতকৈ অধিক জোখৰ মাটি থকা প্ৰতিজন ব্যক্তিয়ে ভূমি ৰাজহ বা ভাড়াৰ ওপৰত, ক্ষেত্ৰ অনুসৰি, ভূমি ৰাজহৰ ৩০ শতাংশ বা ভাড়াৰ ৩০ শতাংশ হাৰত চাৰ্জৰ্জ দিব লাগিব ৰাজহ বা তেওঁৰ দ্বাৰা প্ৰদান কৰিবলগীয়া ভাড়াৰ উপৰিও সকলো শ্ৰেণীৰ হোল্ডিং।"

৪ নং ধাৰাত চাৰ্জৰ্জৰ সাময়িক মূল্যায়ন আৰু সংশ্লিষ্ট ব্যক্তি বা ব্যক্তিক জাননী প্ৰদানৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। ৫ নং ধাৰাত শুনানিৰ সুযোগ দিয়াৰ পিছত আপত্তি দাখিল আৰু মূল্যায়ন কৰাৰ ব্যৱস্থা আছে। ৭ নং ধাৰাত চাৰ্জৰ্জ আদায়ৰ বাবে তলত দিয়া ব্যৱস্থা কৰা হৈছে :-

"৭.ভূমি ৰাজহৰ বকেয়া হিচাপে আদায়যোগ্য চাৰ্জৰ্জ। এই আইনৰ অধীনত মূল্যায়িত চাৰ্জৰ্জ ভূমিৰ ৰাজহ বা ভাড়াৰ সৈতে প্ৰদান কৰিব লাগিব, যিটো ক্ষেত্ৰত

হব পাৰে; নিৰ্ধাৰিত পদ্ধতিৰে আৰু যিকোনো চাৰ্চাৰ্জৰ যিকোনো বকেয়া ভূমি ৰাজহৰ বকেয়া হিচাপে উপলব্ধি কৰিব পৰা যাব।"

যিহেতু বিবেচনাৰ বাবে প্ৰশ্নটো হল চাৰ্চাৰ্জ আৰোপ কৰা হৈছে নেকি, চাৰ্চাৰ্জ আইন অনুসৰি ভূমি ৰাজহ বুলি ধৰিব পাৰি; উক্ত লেভিৰ প্ৰকৃতি পৰীক্ষা কৰাটো প্ৰয়োজনীয়। শ্ব'ৰ্ট অক্সফ'ৰ্ড ইংৰাজী অভিধান অনুসৰি 'চাৰ্চাৰ্জ' শব্দটোৱে অতিৰিক্ত বা অতিৰিক্ত চাৰ্জ বা পেমেণ্টৰ অৰ্থ বহন কৰে।

বিছৰা ষ্টোন লাইম কোম্পানী লিমিটেড এণ্ড এন. ইত্যাদি বনাম উৰিষ্যা ৰাজ্যিক বিদ্যুৎ ব'ৰ্ড এণ্ড আন, (১৯৭৬) ২ এছচিআৰ ৩০৭ উক্ত সংজ্ঞাটোৰ উল্লেখ কৰাৰ পিছত এই আদালতে লক্ষ্য কৰিছিল যে :

"চাৰ্চাৰ্জ এইদৰে এটা ছুপাৰ এডেড চাৰ্জ, সাধাৰণ বা বৰ্তমানৰ দিবলীয়া ধনৰ ওপৰত লগোৱা এটা চাৰ্জ।" (পৃষ্ঠা ৩১০-১১)

সেই গোচৰত উৰিষ্যা ৰাজ্যিক বিদ্যুৎ ব'ৰ্ডে বিদ্যুৎ শুল্কৰ ওপৰত ১০% একেধৰণৰ চাৰ্চাৰ্জ আৰোপ কৰিছিল। যুক্তি দিয়া হৈছিল যে বিদ্যুৎ (যোগান) আইন, ১৯৪৮ৰ বিধান অনুসৰি চাৰ্চাৰ্জ অজ্ঞাত আৰু উক্ত আইনৰ অধীনত বিদ্যুৎ ব'ৰ্ডৰ চাৰ্চাৰ্জ আৰোপ কৰাৰ কোনো ক্ষমতা নাছিল। এই আদালতে উক্ত বিতৰ্কটোক নেতিবাচক কৰি তুলিছিল আৰু সেই প্ৰসংগত 'চাৰ্চাৰ্জ' অভিব্যক্তিটোৰ অৰ্থ ব্যাখ্যা কৰাৰ পিছত ইয়াক পৰ্যবেক্ষণ কৰা হৈছিল।

"যদিও, সেয়েহে, বৰ্তমানৰ ক্ষেত্ৰত ই চাৰ্চাৰ্জৰ ৰূপত, ই মূলতঃ নিৰ্ধাৰিত শুল্কৰ হাৰৰ সংযোজন। নামকৰণে সেয়েহে অৱস্থানৰ পৰিৱৰ্তন নকৰে। চাৰ্চাৰ্জৰ জৰিয়তে হাৰ বৃদ্ধি কৰাটো আইনৰ বিধানৰ অধীনত শুল্কৰ হাৰ নিৰ্ধাৰণ বা সংশোধন কৰাৰ ক্ষমতা ব'ৰ্ডৰ বহুখিনিৰ ভিতৰত আছে।" (পৃষ্ঠা ৩১১)

একেদৰে আয়কৰ আয়ুক্ত, কেৰালা বনাম কে শ্ৰীনিবাসন,(১৯৭২) ২ এছচিআৰ ৩০৯ গোচৰত এটা প্ৰশ্ন উত্থাপন হৈছিল যে বিত্ত আইন, ১৯৬৪ৰ ধাৰা ২ত ব্যৱহাৰ কৰা 'আয়কৰ' শব্দটোৱে যেতিয়াই প্ৰয়োগ কৰা হয় তেতিয়াই চাৰ্চাৰ্জ আৰু অতিৰিক্ত চাৰ্চাৰ্জ অন্তৰ্ভুক্ত কৰিবনে? এই আদালতে আমাৰ দেশৰ কৰ আইনত চাৰ্চাৰ্জৰ ধাৰণাটো অনুসৰণ কৰি থাকোঁতে লক্ষ্য কৰিছে:

"ফেডাৰেল বিধায়িনী দলে চাৰ্চাৰ্জৰ দ্বাৰা ফেডাৰেল কৰ বৃদ্ধি কৰাৰ ক্ষমতা প্ৰথমবাৰৰ বাবে পৰামৰ্শ দিছিল ভাৰতীয় সাংবিধানিক সংস্কাৰ সমিতিৰ প্ৰতিবেদনত, খণ্ড ১, অংশ ১ত। প্ৰস্তাৱসমূহৰ ১৪১ নং পেৰাৰ পৰা দেখা যায় যে ১৯৩১ চনৰ ছেপ্টেম্বৰ মাহত আৰোপ কৰা আয়ৰ ওপৰত কৰ বিশেষ সংযোজনৰ বাবে "চাৰ্চাৰ্জ" শব্দটো ক্ষুদ্ৰভাৱে ব্যৱহাৰ কৰা হৈছিল। ভাৰত চৰকাৰ আইন ১৯৩৫, সপ্তম খণ্ডত বিত্তীয়, সম্পত্তিৰ চুক্তি আৰু মামলাৰ সৈতে জড়িত বিধান আছিল। অধ্যায় ১ "বিত্ত" শীৰ্ষক ধাৰা ১৩৭ আৰু ১৩৮ত ক্ৰমে কিছুমান উত্তৰাধিকাৰ শুল্ক, ষ্টাম্প শুল্ক, টাৰ্মিনেল কৰ, ভাড়া আৰু মালবাহীৰ ওপৰত কৰ, আৰু আয়ৰ ওপৰত কৰ আৰোপ আৰু সংগ্ৰহৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছিল। ১৩৭ নং ধাৰাত ফেডাৰেল বিধানসভাক যিকোনো সময়তে সেই ধাৰাটোৰ অধীনত আৰোপ কৰিবলগীয়া কৰ যিকোনো শুল্ক ফেডাৰেল উদ্দেশ্যৰ বাবে চাৰ্চাৰ্জৰ দ্বাৰা বৃদ্ধি কৰাৰ ক্ষমতা দিয়া হৈছিল আৰু এনে যিকোনো চাৰ্চাৰ্জৰ পৰা পোৱা সমগ্ৰ ধন ফেডাৰেচনৰ ৰাজহৰ অংশ হব লাগিছিল। ধাৰা ১৩৮ৰ উপ-ধাৰা (৩) যিয়ে চাৰ্চাৰ্জ আৰোপ কৰাৰ সৈতে জড়িত আয়ৰ ওপৰত কৰ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰিছিল।"

প্ৰতিবেদনৰ ৩১৫ নং পৃষ্ঠাত ইয়াক আৰু পৰ্যবেক্ষণ কৰা হৈছিল:

"ৰেবষ্টাৰৰ নিউ ইণ্টাৰনেশ্যনেল ডিকচনেৰীত দিয়া "চাৰ্চাৰ্জ" শব্দটোৰ অৰ্থত অন্যান্যৰ লগতে "(এটা) অত্যধিক বা ইয়াৰ উপৰিও চাৰ্জ লোৱা ... " "অতিৰিক্ত কৰ"ও অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হৈছে। এইদৰে চাৰ্চাৰ্জৰ অৰ্থ হ'ল অতিৰিক্ত চাৰ্জ লোৱা বা অতিৰিক্ত বা অতিৰিক্ত চাৰ্জৰ অধীনত লোৱা।"

মাদ্ৰাজ ভূমি ৰাজহ চাৰ্চাৰ্জ আইন, ১৯৫৪ আৰু মাদ্ৰাজ ভূমি ৰাজহ (অতিৰিক্ত চাৰ্চাৰ্জ) আইন, ১৯৫৫ৰ প্ৰেক্ষাপটত *চি ভি ৰাজগোপালাচাৰী বনাম মাদ্ৰাজ ৰাজ্য এ আই আৰ ১৯৬০ মাদ্ৰাজ ৫৪৩* গোচৰত এই কথা উল্লেখ কৰা হৈছে:-

"চাৰ্চাৰ্জ" শব্দটোৱে অতিৰিক্ত বা অতিৰিক্ত বোজা বা চাৰ্জ কৰা ধনৰ পৰিমাণ বুজায়। গতিকে ভূমি ৰাজহৰ চাৰ্চাৰ্জেও ভূমি ৰাজহৰ চৰিত্ৰ গ্ৰহণ কৰিব আৰু ইয়াক অতিৰিক্ত ভূমি ৰাজহ বুলি গণ্য কৰা উচিত। যদিও ওপৰত উল্লেখ কৰা আইন দুখনৰ ৪ নং ধাৰাত ইয়াক কেৱল ভূমি ৰাজহ হিচাপেহে আদায়যোগ্য বুলি গণ্য কৰা হৈছে, তথাপিও স্পষ্ট যে চাৰ্চাৰ্জ ভূমি ৰাজহৰ এটা অংশ হ'ব। সেয়েহে এই দুখন আইনৰ প্ৰভাৱ হ'ব যে কোনো মাটিৰ মালিকে প্ৰদান কৰিবলগীয়া ভূমি ৰাজহ আৰোপ কৰা চাৰ্চাৰ্জৰ পৰিসৰলৈকে বৃদ্ধি কৰা। গতিকে যদিহে চাৰ্চাৰ্জ আৰোপ কৰা হৈছে, তেন্তে চৰকাৰে পূৰ্বৰ ৰায়তৱাৰী বন্দোবস্তৰ চৰ্ততকৈ অধিক পৰিমাণৰ ধন সংগ্ৰহ কৰিবলৈ সক্ষম হ'ব।"

উক্ত সিদ্ধান্ত বিশ্লেষণ এই আদালতে *থিৰ্থস্বামী আৰু অন্যান্য বনাম মহীশূৰ ৰাজ্য আৰু আন, (১৯৭২) ১ এছ চি আৰ ১৩৭*ত অনুমোদন জনাইছিল। সেই গোচৰত এই আদালতে এই প্ৰশ্নটো বিবেচনা কৰি আছিল যে মহীশূৰ ৰাজ্যৰ বিধানসভাই মহীশূৰ ভূমি ৰাজহ (চাৰ্চাৰ্জ) আইন, ১৯৬১ প্ৰণয়ন কৰিবলৈ যোগ্য নেকি? আৰোপৰ প্ৰকৃতি পৰীক্ষা কৰাৰ পিছত মহীশূৰ উচ্চ ন্যায়ালয়ে ৰায় দিছিল যে তথাকথিত ভূমি ৰাজহ চাৰ্চাৰ্জ ভূমি ৰাজহৰ অতিৰিক্ত আৰোপ বা ভূমি কৰ মাথোঁ আৰু ই হয়

ৰাজ্যিক তালিকাৰ প্ৰবিষ্টি নং. ৪৫ বা ৪৯ ৰ ভিতৰত পৰে। এই আদালতে উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ মতামতৰ সৈতে একমত হৈ ৰায় দিছিল যে চাৰ্চাৰ্জ ৰাজ্য তালিকাৰ প্ৰবিষ্টি নং. ৪৫, অৰ্থাৎ ভূমি ৰাজহৰ ভিতৰত পৰে। পৰ্যবেক্ষণ কৰা হৈছিল:- "এই আইনখন চাৰ্চাৰ্জ আৰোপ কৰি ভূমিৰ ৰাজহ বৃদ্ধিহে আৰু ইয়াক ভূমি ৰাজহৰ ওপৰত কৰ বুলি ক'ব নোৱাৰি, যিটো আপীলকাৰীৰ বিদ্বান অধিবক্তাই দাবী কৰিছে। বৰ্তমানৰ চলি থকা কৰত চাৰ্চাৰ্জ আৰোপ কৰাটো ভাৰতীয় বিধানসভাৰ মাজত এক সাধাৰণ প্ৰথা। আনকি সংবিধানৰ ২৭১ নং অনুচ্ছেদতও ২৬৯ নং অনুচ্ছেদ আৰু ২৭০ নং অনুচ্ছেদত উল্লেখ কৰা শুল্ক বা কৰ বৃদ্ধিৰ জৰিয়তে কেন্দ্ৰৰ উদ্দেশ্যে চাৰ্চাৰ্জ আৰোপ কৰাৰ কথা কোৱা হৈছে।(পৃষ্ঠা ১৪০)"

"আমাৰ বোধেৰে এই আইনখনে স্পষ্টভাৱে ভূমি ৰাজহ আৰোপ কৰিছে যদিও বৰ্তমানৰ ভূমি ৰাজহৰ ওপৰত চাৰ্চাৰ্জৰ দ্বাৰা কৰা হৈছে। যদি এনে হয়, তেন্তে কিছুমান সামান্য ব্যতিক্ৰম সাপেক্ষে, ভিজা আৰু বাগিচাৰ ভূমিত ভূমি ৰাজহৰ ১০০% আৰু শোকান ভূমিৰ ৰাজহৰ ৭৫% লৈ চাৰ্চাৰ্জ বৃদ্ধি কৰাটোৱে আৰোপ কৰাৰ প্ৰকৃতি সলনি নকৰে।" (পৃষ্ঠা ১৪১)

ওপৰোক্ত সিদ্ধান্তবোৰৰ পৰা, এয়া সম্পূৰ্ণৰূপে স্পষ্ট যে কৰ প্ৰসংগত 'চাৰ্চাৰ্জ' অভিব্যক্তিৰ অৰ্থ হৈছে এক অতিৰিক্ত আৰোপ যাৰ ফলত কৰ বৃদ্ধি হয় আৰু অতিৰিক্ত আৰোপৰ প্ৰকৃতি সেই কৰৰ সমান যাৰ ওপৰত ইয়াক চাৰ্চাৰ্জ হিচাপে আৰোপ কৰা হয়। ভূমি ৰাজহৰ ওপৰত চাৰ্চাৰ্জ হৈছে চাৰ্চাৰ্জ আৰোপ কৰাৰ পৰিমাণলৈকে ভূমি ৰাজহ বৃদ্ধি কৰা। এনে আৰোপকৰাৰ প্ৰকৃতি একেই, যেনে ভূমি ৰাজহ যাৰ ওপৰত ই এক চাৰ্চাৰ্জ।

উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ বিদ্বান ন্যায়াধীশসকলে ওপৰত উল্লেখ কৰা এই আদালতৰ সিদ্ধান্তসমূহ লক্ষ্য কৰি লৈছে যে যদি তেওঁলোকে কেৱল 'ভূমি ৰাজহ'

অভিব্যক্তিটোৰ ব্যাখ্যা কৰে তেন্তে কোনো অসুবিধা নহব। এই গোচৰত তেওঁলোকে লক্ষ্য কৰিছে যে তৎক্ষণাত গোচৰটোত তেওঁলোকে চিলিং আইনখনৰ ধাৰা ১২(ক) (১)ত "ভূমিৰ বাবে প্ৰদান কৰিবলগীয়া বাৰ্ষিক ভূমি ৰাজহৰ সম্পূৰ্ণ হাৰ" অভিব্যক্তিটোৰ ব্যাখ্যা কৰি আছিল। বিদ্বান ন্যায়াধীশসকলৰ মতে, "ভূমি ৰাজহৰ সম্পূৰ্ণ হাৰ" অভিব্যক্তিটো অসম ভূমি ৰাজহ নিয়মালীৰ অনুকূলভাৱে বুজিব লাগিব য'ত ৰাজহৰ ক্ষেত্ৰত বিভিন্ন শ্ৰেণীৰ বাগিচাক প্ৰায়ে উল্লেখ কৰা হয়, যেনে, খিৰাজ বা সম্পূৰ্ণ ৰাজহ পৰিশোধ কৰা বাগিচা আৰু নিছফ-খিৰাজ বা আধা ৰাজহ প্ৰদানকাৰী বাগিচা। বিদ্বান ন্যায়াধীশসকলে অসম ভূমি ৰাজহ পুনৰ মূল্যায়ন আইন, ১৯৩৬ৰ বিধানৰ কথা উল্লেখ কৰিছে যত পুনৰ মূল্যায়নৰ পদ্ধতি আৰু ৰাজহৰ হাৰ কেনেকৈ নিৰ্ধাৰণ কৰিব লাগে, লগতে ৰাজহ মুক্ত আৱৰ্জনা ভূমি অনুদানৰ অসম মূল্যায়ন আইন, ১৯৪৮ৰ বিধানৰ কথা উল্লেখ কৰিছে আৰু লক্ষ্য কৰিছে যে ৰাজহৰ হাৰ ভূমিৰ ওপৰত মূল্যায়ন কৰা ৰাজহৰ অৰ্থত বুজা হৈছে। বিদ্বান ন্যায়াধীশসকলেও চাৰ্চাৰ্জ আইনখনৰ বিধানসমূহ লক্ষ্য কৰি সেই কথা আঙুলিয়াই দিছে যে চাৰ্চাৰ্জ আইনত নিৰ্ধাৰিত পদ্ধতিৰে চাৰ্চাৰ্জৰ মূল্যায়নৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে, আনহাতে ভূমি ৰাজহৰ ক্ষেত্ৰত ইয়াক এটা বন্দোবস্তত মূল্যায়ন কৰা হয় আৰু পৰৱৰ্তী নিষ্পত্তিলৈকে চলি থাকে; আৰু চাৰ্চাৰ্জ আইনৰ ৩ নং ধাৰাত ১০ বিঘাতকৈ কম জোখৰ মাটি থকা ব্যক্তিয়ে যদিও ভূমিৰ ৰাজহ দিব লাগে, তথাপিও তেওঁৰ মাটিৰ ৰাজহৰ ওপৰত চাৰ্চাৰ্জ দিবলৈ দায়বদ্ধ নহয়। বিদ্বান ন্যায়াধীশসকলে চাৰ্চাৰ্জ আইনৰ ৩ নং ধাৰাত ব্যৱহৃত 'ভূমি ৰাজহৰ উপৰিও অভিব্যক্তি আৰু চাৰ্চাৰ্জ আইনৰ ৭ নং ধাৰাত ব্যৱহৃত 'ভূমি ৰাজহৰ লগতে অভিব্যক্তিটোৰ ওপৰতো গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছে। ওপৰত উল্লেখ কৰা বৈশিষ্ট্যসমূহৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ বিদ্বান ন্যায়াধীশসকলে ৰায় দিছে যে বিধানসভাই ভূমি ৰাজহ আৰু চাৰ্চাৰ্জৰ মাজত স্পষ্ট পাৰ্থক্য ৰাখিছে। বিদ্বান ন্যায়াধীশসকলে উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ

পাঁচজন ন্যায়াধীশৰ সম্পূৰ্ণ বিচাৰপীঠে *বেনয় মজুমদাৰ বনাম ডেপুটি কমিছনাৰ, কোচিন এণ্ড অন্যান্য*, (১৯৭৭ চনৰ ২৮ ছেপ্টেম্বৰত সিদ্ধান্ত লোৱা দেৱানী নিয়ম নং ২৮) গোচৰত লোৱা সিদ্ধান্তৰ কথাও উল্লেখ কৰে যত আদালতে ১৯৪৮ চনৰ অসম ভূমি (বিচৰা আৰু অধিগ্ৰহণ) আইনৰ ধাৰা ৭(আই এ)ৰ সাংবিধানিক বৈধতাৰ সৈতে জড়িত আছিল আৰু বাৰ্ষিক ভূমি ৰাজহৰ বহুগুণৰ ক্ষেত্ৰত ক্ষতিপূৰণৰ প্ৰশ্নটোৰ সৈতে মোকাবিলা কৰিবলগীয়া হৈছিল। উক্ত সিদ্ধান্তত উল্লেখ কৰা বিভিন্ন সিদ্ধান্তৰ কথা উল্লেখ কৰাৰ পিছত বিদ্বান ন্যায়াধীশসকলে লক্ষ্য কৰিছে যে সেই গোচৰসমূহত বাৰ্ষিক ভূমি ৰাজহৰ অৰ্থ মাটিত মূল্যায়ন কৰা ভূমি ৰাজহ বুলি ধৰা হৈছিল আৰু সেই ধাৰণাৰ কতো চাৰ্চাৰ্জৰ ধাৰণা উল্লেখ কৰা নাছিল।

উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ বিদ্বান ন্যায়াধীশসকলৰ প্ৰতি অতিশয় শ্ৰদ্ধা জনাই আমি এই মতামত গ্ৰহণ কৰিবলৈ অক্ষম। চাৰ্চাৰ্জ আইনৰ অধীনত আৰোপ কৰা ভূমি ৰাজহৰ ওপৰত চাৰ্চাৰ্জ ভূমি ৰাজহৰ পৰা পৃথক আৰু চৰিত্ৰত পৃথক বুলি ধৰি লোৱাৰ কোনো সুস্থ ভিত্তি আমি বিচাৰি নাপাওঁ আৰু চিলিং আইনৰ ১২ নং ধাৰাত বাৰ্ষিক ভূমি ৰাজহৰ পৰিসৰৰ ভিতৰত নপৰে। চিলিং আইনখনৰ ধাৰা ১২(ক) (১) (i)ত "ভূমিৰ বাবে প্ৰদান কৰিবলগীয়া বাৰ্ষিক ভূমি ৰাজহ" শব্দৰ আগত "পূৰ্ণ হাৰ" শব্দৰ ব্যৱহাৰ আমাৰ মতে আৰোপৰ প্ৰকৃতিৰ ওপৰত কোনো প্ৰভাৱ নপৰে, যিটো হৈছে ভূমি ৰাজহ। উক্ত শব্দবোৰে আৰোপৰ পৰিমাণ উল্লেখ আছে যিয়ে ক্ষতিপূৰণৰ মূল্যায়নৰ ভিত্তি গঠন কৰিব। এই শব্দবোৰে *বিশ্বেশ থিৰ্থস্বামীৰ গোচৰত* (উপৰোক্ত) এই আদালতে নিৰ্ধাৰণ কৰা নীতিসমূহ কেনেকৈ প্ৰযোজ্য নহয় সেই কথা আমি উপলব্ধি কৰিবলৈ টান পাওঁ, যে ভূমি ৰাজহৰ ওপৰত চাৰ্চাৰ্জ আৰোপ কৰাটো ভূমি ৰাজহৰ বৃদ্ধিহে আৰু উক্ত আৰোপ কৰাৰ প্ৰকৃতি হৈছে ভূমি ৰাজহ।

আমি বিবেচনা নকৰো যে ধাৰা ৩ ত "ভূমি ৰাজহৰ উপৰিও" শব্দটো আৰু চাৰ্চাৰ্জ আইনৰ ধাৰা ৭ত "ভূমি ৰাজহৰ সৈতে" শব্দটোৱে বুজায় যে উক্ত আইনখনৰ অধীনত আৰোপ কৰা চাৰ্চাৰ্জ হৈছে এনে এক আৰোপ যিটো ভূমি ৰাজহৰ পৰা প্ৰকৃতিত পৃথক। এই অভিব্যক্তিবোৰৰ অৰ্থ মাথোঁ সেইটোৱেই যে চাৰ্চাৰ্জ আইনখনৰ ধাৰা ৩ৰ অধীনত আৰোপ কৰিবলগীয়া ভূমি ৰাজহৰ ৩০% ভূমি ৰাজহ হিচাপে প্ৰদান কৰিবলগীয়া ধনৰ ওপৰত আৰু সেই অৰ্থত ই হৈছে ভূমি ৰাজহৰ ওপৰত চাৰ্চাৰ্জৰ জৰিয়তে প্ৰদান কৰিবলগীয়া অতিৰিক্ত চাৰ্জ বা আৰোপ। উক্ত ধনৰাশি পৰিশোধ কৰিব লাগিব আৰু ভূমিৰ ৰাজহৰ সৈতে আদায় কৰিব পাৰি বুলিও লেভিৰ প্ৰকৃতিৰ কোনো পৰিৱৰ্তন নহয় যদি ইয়াক ভূমি ৰাজহৰ সৈতে একে চৰিত্ৰৰ বুলি ধৰা পৰে। মূল্যায়নৰ বাবে চাৰ্চাৰ্জ আইনত সন্নিবিষ্ট চাৰ্চাৰ্জৰ মূল্যায়নৰ বিধানসমূহৰ সন্দৰ্ভত আমি দেখিবলৈ পাওঁ যে ভূমিৰ ৰাজহৰ মূল্যায়ন এটা বন্দোবস্ত কৰা হয় আৰু পৰৱৰ্তী নিষ্পত্তি নোহোৱালৈকে চলি থাকে যদিও বন্দোবস্তৰ মুদ্ৰাৰ সময়ত চাৰ্চাৰ্জ আৰোপ কৰা হৈছে, তাৰ মূল্যায়ন কৰাটো প্ৰয়োজনীয়। মূল্যায়নৰ প্ৰয়োজনীয়তা এই কাৰণেই উদ্ভৱ হয় যে ১০ বিঘাতকৈ কম জোখৰ মাটি থকা ব্যক্তিৰ ওপৰত চাৰ্চাৰ্জ আৰোপ কৰিব নোৱাৰি আৰু সেয়েহে চাৰ্চাৰ্জৰ দাবী কৰাৰ আগতে নিৰ্ধাৰণ কৰাটো প্ৰয়োজনীয় যে যিজন ব্যক্তিৰ পৰা দাবী কৰা হয় তেওঁৰ চাৰ্চাৰ্জ আইনখনৰ বিধান অনুসৰি দায়বদ্ধ নেকি আৰু এনে আৰোপৰ পৰা বেহাই দাবী কৰাৰ অধিকাৰ নাই। ই সত্য যে ১০ বিঘাতকৈ কম মাটি থকা ব্যক্তিসকলে মাটিৰ ৰাজহ পৰিশোধ কৰিবলৈ বাধ্য হ'লেও চাৰ্চাৰ্জ আইন, ২০১৬ৰ অধীনত চাৰ্চাৰ্জ দিবলৈ দায়বদ্ধ নহয়, সেইটোৱে আমাৰ দৃষ্টিত আৰোপৰ চৰিত্ৰ আৰু প্ৰকৃতিৰ কোনো পৰিৱৰ্তন নকৰে। *বেনয় মাজুমদাৰৰ গোচৰ* (উপৰোক্ত) আৰু ইয়াত উল্লেখ কৰা গোচৰসমূহৰ কোনো

প্ৰভাৱ নাই কাৰণ সেই গোচৰসমূহত ভূমি ৰাজহত চাৰ্চাৰ্জ অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হ'ব নে নহয় সেই প্ৰশ্নটো বিতৰ্কিত নাছিল আৰু বিবেচনা কৰা হোৱা নাই।

পূৰ্বতে উল্লেখ কৰা কাৰণসমূহৰ বাবে, আমি উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ এই মতামতক সমৰ্থন কৰিব নোৱাৰো যে চাৰ্চাৰ্জ আইনৰ অধীনত প্ৰদান কৰিবলগীয়া ভূমি ৰাজহৰ ওপৰত চাৰ্চাৰ্জ ভূমি ৰাজহ নহয় বৰঞ্চ ভূমি ৰাজহৰ পৰা পৃথক আৰোপ। বিশেষা থিৰহস্বামীৰ গোচৰত (উপৰোক্ত) এই আদালতে নিৰ্ধাৰণ কৰা আইন অনুসৰি, এইটো ধৰিব লাগিব যে চাৰ্চাৰ্জ আইনৰ অধীনত আৰোপ কৰা ভূমি ৰাজহৰ ওপৰত চাৰ্চাৰ্জ ভূমি ৰাজহৰ বৃদ্ধি হোৱাৰ বাবে ভূমি ৰাজহৰ অংশ আৰু চিলিং আইনৰ ১২ নং ধাৰাত ক্ষতিপূৰণৰ মূল্যায়নৰ উদ্দেশ্যে তেনেকৈয়ে গণ্য কৰিব লাগিব।

আমি এতিয়া পৰীক্ষা কৰিব পাৰো যে স্থানীয় হাৰ নিয়মৰ অধীনত প্ৰদান কৰিবলগীয়া স্থানীয় হাৰক ভূমি ৰাজহ হিচাপে গণ্য কৰিব পাৰি নেকি। স্থানীয় কৰ নিয়মৰ প্ৰস্তাৱনাত, উক্ত নিয়মটো এনেদৰে প্ৰণয়ন কৰা হৈছে যাতে "ভূমিৰ ওপৰত কৰ আৰোপ প্ৰয়োগ কৰা হ'ব আৰু দুৰ্ভিক্ষৰ সকাহ আৰু প্ৰতিৰোধৰ বাবে আৰু স্থানীয় উদ্দেশ্যত কৰা হ'ব"। নিয়মৰ ধাৰা ১ত নিৰ্ধাৰণ কৰা হৈছে যে ৰাজ্য চৰকাৰে চৰকাৰী ৰাজপত্ৰত অধিসূচনাৰ জৰিয়তে সময়ে সময়ে ধাৰা ৩ক নিৰ্দেশ দিয়াৰ দৰে জিলাসমূহত, ইয়াৰ এনে অংশত আৰু এনে তাৰিখত উক্ত নিয়মাৱলী বলবৎ হ'ব ৰেণ্ডলেচনৰ দ্বাৰা মূল্যায়নযোগ্য হাৰ নিৰ্ধাৰণ কৰা হৈছে আৰু ইয়াৰ অধীনত পঢ়া হৈছে :-

"৩. মূল্যায়নযোগ্য হাৰ। সকলো মাটিতে মাটিৰ বাৰ্ষিক মূল্যৰ প্ৰতি টকাৰ বাবে পাঁচিশ পইচাৰ হাৰত লেভিৰ বাবে দায়বদ্ধ হ'ব, ইয়াৰ উপৰিও ভূমিৰ ৰাজহ আৰু স্থানীয় উপকৰ (যদি আছে) তাৰ ওপৰত মূল্যায়ন কৰা হ'ব।"

৪ নং ধাৰাত এতিয়া আৰোপযোগ্য চেছৰ ওপৰত ভূমিৰ হাৰ আৰোপ কৰাৰ প্ৰভাৱৰ বিষয়ে উল্লেখ কৰা হৈছে:-

"৪. এতিয়া আৰোপযোগ্য উপকৰৰ ওপৰত ভূমিৰ হাৰ আৰোপ কৰাৰ প্ৰভাৱ। এই নিয়মৰ অধীনত নিৰ্ধাৰিত যিকোনো এটাৰ ওপৰত যেতিয়া কৰ আৰোপ কৰা হয়, তেতিয়া ধাৰা ১২ত উল্লেখ কৰা যিকোনো উদ্দেশ্যৰ বাবে এনে মাটিৰ ওপৰত এতিয়া আৰোপ কৰিবলগীয়া যিকোনো উপকৰ এনে মাটিৰ ওপৰত আৰোপ কৰা বন্ধ হ'ব; বা যদি উপকৰ বজাই ৰখা হয়, তেন্তে এনে হাৰত সংশ্লিষ্ট হ্রাস কৰা হ'ব।"

৫ নং ধাৰাত কৰ আদায়ৰ সন্দৰ্ভত তলত দিয়া ব্যৱস্থাটো আছে:

"৫. হাৰ আদায়। এই নিয়মৰ অধীনত যিকোনো মাটিত আৰোপ কৰা হাৰৰ হিচাপত প্ৰাপ্য সকলো ধনৰাশি লেণ্ট-ধাৰীয়ে প্ৰদান কৰিব লাগিব আৰু এনে মাটিত প্ৰাপ্য ভূমি ৰাজহৰ বকেয়া হোৱাৰ দৰে আদায় কৰিব লাগিব।

যেতিয়া এনে ভূমি দুজন বা তাতকৈ অধিক মাটিৰ মালিকৰ হাতত থাকে তেতিয়া এনে ভূমি মালিকসকলে এনে ধনৰ বাবে যৌথভাৱে আৰু পৃথকে পৃথকে দায়বদ্ধ হ'ব।"

গুৰুস্বামী এণ্ড কোম্পানী বনাম মহীশূৰ ৰাজ্য, (১৯৬৭) ১ এছ চি আৰ ৫৪৮; তেতিয়াৰ বিদ্বান মুখ্য ন্যায়াধীশ হিচাপে ন্যায়াধীশ হিদাতুল্‌হই তলত দিয়া ধৰণে পৰ্যবেক্ষণ কৰিছে:

"আয়াৰলেণ্ডত 'উপকৰ' শব্দটো ব্যৱহাৰ কৰা হয় আৰু ভাৰতত এতিয়াও প্ৰচলিত হৈ আছে, যদিও ইংলেণ্ডত ইয়াৰ ঠাইত কৰ শব্দটোৱে ঠাই লৈছে। ইয়াৰ অৰ্থ হৈছে কৰ আৰু সাধাৰণতে ব্যৱহাৰ কৰা হয় যেতিয়া লেভি কোনো

বিশেষ প্ৰশাসনিক খৰচৰ বাবে হয় যিটো নামটোৱে (স্বাস্থ্য উপকৰ, শিক্ষা উপকৰ, পথ উপকৰ আদি) যেতিয়া বৰ্তমানৰ কৰ বৃদ্ধি হিচাপে আৰোপ কৰা হয়, তেতিয়া উপকৰৰ বৈধতাৰ বাবে গুৰুত্বপূৰ্ণ নহয় নামটোক সেই কৰ বৃদ্ধিৰ বৈধতাৰ দৰেই বিচাৰ কৰিব লাগিব।"

ইণ্ডিয়া চিমেণ্ট লিমিটেড এণ্ড অদাৰ্ছ বনাম ষ্টেট অৱ তামিলনাডু এণ্ড অথৰ্ছ (১৯৯০) ১ এছচিচি ১২; এই পৰ্যবেক্ষণসমূহৰ উদ্ধৃতি দিয়া হৈছে আৰু উল্লেখ কৰা হৈছে যে যদিও এইবোৰ বিৰোধী ৰায়দানত কৰা হৈছিল, বিষয়টোৰ এই দিশটোৰ ওপৰত কোনো মতানৈক্য নাছিল।

পূৰ্বতে উল্লেখ কৰা পৰ্যবেক্ষণসমূহৰ পৰা দেখা যাব যে 'কৰ' অভিব্যক্তিটো সাধাৰণতে 'উপকৰ' অভিব্যক্তিটোৰ সৈতে একে অৰ্থতে ব্যৱহাৰ কৰা হয়। স্থানীয় কৰ নিয়মৰ ৪ নং ধাৰাতো সেই কথা উল্লেখ কৰা হৈছে যে স্থানীয় কৰ সেইটো স্থানীয় কৰ নিয়মৰ দ্বাৰা উপকৰৰ প্ৰকৃতিত আৰোপ কৰা হয় কাৰণ ধাৰা ৪ত এইটো নিৰ্ধাৰণ কৰা হৈছে যে যেতিয়া এই নিয়মৰ অধীনত যিকোনো মাটিৰ ওপৰত কৰ আৰোপ কৰা হয় তেতিয়া ধাৰা ১২ত উল্লেখ কৰা যিকোনো উদ্দেশ্যৰ বাবে এনে মাটিৰ ওপৰত এতিয়া আৰোপ কৰিবলগীয়া যিকোনো উপকৰ, তেনে মাটিৰ ওপৰত আৰোপ কৰা বন্ধ হ'ব বা যদি তেনে উপকৰ হয় ৰখা হলে এনে কৰৰ বাবে হ্রাস কৰা হ'ব। তদুপৰি প্ৰস্তাৱনাত উল্লেখ কৰা অনুসৰি স্থানীয় কৰৰ দ্বাৰা পোৱা ধনৰাশি দুৰ্ভিক্ষৰ সকাহ আৰু প্ৰতিৰোধৰ বাবে আৰু স্থানীয় উদ্দেশ্যত ব্যয় কৰাৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰিব লাগে। আনহাতে ভূমি ৰাজহ ৰাজ্যৰ সাধাৰণ ৰাজহৰ অংশ আৰু কোনো বিশেষ উদ্দেশ্যৰ বাবে সীমাবদ্ধ নহয়। স্থানীয় কৰ নিয়মৰ অধীনত আৰোপযোগ্য স্থানীয় কৰ, সেয়েহে, এনে এক লেভি যিটো ভূমি ৰাজহৰ প্ৰকৃতিৰ পৰা পৃথক । ৩ নং ধাৰাত স্থানীয় কৰৰ আৰোপৰ বাবে কৰৰ অনুপাত হিচাপে

নিৰ্ধাৰণ কৰি নিৰ্ধাৰণ কৰাৰ সুবিধাজনক পদ্ধতিহে দিয়া হৈছে, অৰ্থাৎ মাটিৰ বাৰ্ষিক মূল্যৰ ২৫% আৰু ৫ নং ধাৰাত কেৱল মাটিৰ বকেয়া হিচাপে কৰ আদায় কৰাৰ ধৰণহে প্ৰদান কৰা হৈছে ৰাজহ। উক্ত বিধানসমূহে স্থানীয় কৰক ভূমি ৰাজহৰ সৈতে সমান কৰা বা ভূমি ৰাজহৰ সলনি ইয়াক কৰ হিচাপে লোৱাৰ বাবে প্ৰভাৱ পেলোৱা নাই।

উচ্চ ন্যায়ালয়ে সঠিকভাৱে ৰায় দিছে যে স্থানীয় কৰ নিয়মৰ অধীনত প্ৰদান কৰিবলগীয়া স্থানীয় কৰ এনে এক আৰোপ যিটো ভূমি ৰাজহৰ পৰা চৰিত্ৰগতভাৱে পৃথক আৰু ইয়াক ভূমি ৰাজহৰ সলনি ভূমি ৰাজহ বা কৰ হিচাপে গণ্য কৰিব নোৱাৰি। গতিকে চিলিং আইনখনৰ ধাৰা ১২ৰ অধীনত ক্ষতিপূৰণৰ মূল্যায়নৰ বাবে ইয়াক বিবেচনা কৰিব নোৱাৰি।

সেয়ে আপীলটো আংশিকভাৱে অনুমতি দিয়া হয় আৰু উচ্চ ন্যায়ালয়ে যিমানখিনি ৰায় দিয়ে যে 'চাৰ্জ' ভূমি ৰাজহৰ পৰা পৃথক আৰু পৃথক লেভি বুলি ৰায় দিয়া হয় আৰু অসম ভূমি ৰাজহ আৰু ভূমিৰ অধীনত প্ৰদান কৰিবলগীয়া চাৰ্জ বুলি ধৰা হয় (চাৰ্জ) আইন, ১৯৭০ য়ে ভূমি ৰাজহ গঠন কৰে আৰু ১৯৫৬ চনৰ অসম ভূমিৰ সীমা নিৰ্ধাৰণ আইন, ১২ নং ধাৰাত ক্ষতিপূৰণৰ মূল্যায়নৰ বাবে লক্ষ্য ৰাখিব লাগিব। উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ মতামত যে স্থানীয় কৰ নিয়মাৱলী, ১৮৭৯ৰ অধীনত প্ৰদান কৰিবলগীয়া স্থানীয় কৰ এনে ক্ষতিপূৰণৰ মূল্যায়নৰ বাবে বাদ দিয়া হ'ব, সেই মতামত সমৰ্থন কৰা হৈছে। ১৯৭৯ চনৰ ৫ নং বিবিধ আপীলত ১৯৮১ চনৰ ১ জুলাই তাৰিখে জিলা ন্যায়াধীশৰ ৰায় আৰু আদেশ বাতিল কৰি উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ আদেশ বজাই ৰখা হৈছে। আইন অনুসৰি বিবিধ আপীল নং ৫/১৯৭৯ত আপীলকাৰীক প্ৰদান কৰিবলগীয়া ক্ষতিপূৰণ পুনৰ নিৰ্ধাৰণৰ বাবে ডিব্ৰুগড় জিলা

ন্যায়াধীশলৈ বিষয়টো পুনৰ যাব। পক্ষসমূহে নিজৰ খৰচ নিজে বহন কৰিবলৈ এৰি
দিয়া হৈছে।

আপীলৰ আংশিক অনুমতি দিয়া হৈছে।

অনুবাদক-প্ৰণৱ জ্যোতি বৰা, জ্যেষ্ঠ অনুবাদক